

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain ja metsästyslain muuttamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 16 §:ää esitetään muutettavaksi siten, että vieraslajeihin kuuluvien lintujen ja nisäkkäiden pyydystämiseen ja tappamiseen sovellettaisiin, mitä rauhoittamattomien eläinten pyydystamisestä ja tappamisesta säädetään metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin lisäksi säätää metsästyslainsäädäntöä tehokkaammista pyyntikeinoista samoin kuin pyyntikeinojen rajoittamisesta jonkin lintu- tai nisäkäsvieraslajin osalta.

Metsästyslakia esitetään muutettavaksi siten, että lakia ei enää sovellettaisi pesukarhuun, piisamiin, rämemajavaan eikä supikoiraan, jotka on Euroopan unionin lainsäädännössä määritelty haitallisiksi vieraslajeiksi.

Metsästyslaissa säädettyihin riistalajeihin esitetään lisättäväksi kultasakaali (*Canis aureus*). Sääntelyllä varauduttaisiin lajin kannansäätelyyn sen mahdollisesti levitessä Suomeen tulokaslajina erityisesti ilmastonmuutoksen vaikutuksesta.

Esitykseen sisältyvät lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian niiden hyväksymisen jälkeen.

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1 Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta

Vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annettu laki (1709/2015, *vieraslajilaki*) sisältää täydentävät säännökset EU:n vieraslajiasetuksen¹ soveltamisesta.

Vieraslajilla tarkoitetaan kasvia, eläintä tai muuta eliölajia, jonka ihminen on tahattomasti tai tarkoituksella tuonut lajin luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle. Haitallisella vieraslajilla tarkoitetaan vieraslajia, jonka on todettu uhkaavan tai haittaavan luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemien vaikutusta ihmisten hyvinvointiin.

EU:n vieraslajiasetusta sovelletaan unionin kannalta merkittäviin haitallisiin vieraslajeihin, jotka yksilöidään komission antamalla täytäntöönpanoasetuksella (*unionin luettelo*). Unionin luetteloon kuuluvien lajien lisäksi vieraslajilakia sovelletaan kansallisesti merkityksellisiin haitallisiin vieraslajeihin, joista säädetään valtioneuvoston asetuksella (*kansallinen luettelo*). Osa vieraslajilain säännöksistä koskee myös sellaisia vieraslajeja, joita ei ole kummassakaan luettelossa määritelty haitallisiksi.

Unionin luetteloon tai kansalliseen luetteloon kuuluvaa haitallista vieraslajia ei saa tuoda Suomeen EU:n ulkopuolelta eikä myöskään toisesta EU-maasta. Lajia ei saa kasvattaa eikä myydä tai markkinoida. Lajin päästäminen ympäristöön on kielletty.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1143/2014 haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ennalta ehkäisemisestä ja hallinnasta.

Vieraslajilain 16 §:n mukaan ympäristöön päässyt vieraslajilintu ja -nisäkäs voidaan pyydystää ja tappaa soveltaen, mitä rauhoittamattoman eläimen pyydystamisestä ja tappamisesta säädetään eräissä metsästyslain (615/1993) säännöksissä. Sääntelykokonaisuuden selventämiseksi vieraslajilain 16 §:ää muutettaisiin siten, että vieraslajilintuihin ja -nisäkkäisiin sovellettaisiin yleisesti, mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä säädetään rauhoittamattomien eläinten pyydystamisestä ja tappamisesta.

Koska vieraslajilainsäädännön ja metsästyslainsäädännön tavoitteet lajien hallinnassa poikkeavat toisistaan, metsästyslain ja metsästysasetuksen mukainen pyyntikeinojen sääntely voisi osoittautua joidenkin vieraslajilintujen ja -nisäkkäiden torjunnassa epätarkoituksenmukaiseksi. Vieraslajilakiin otettaisiin tämän vuoksi säännös, jonka mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin sallia metsästyslainsäädäntöä tehokkaampia pyyntikeinoja tai toisaalta rajoittaa metsästyslainsäädännön mukaisten keinojen käyttämistä tiettyihin lintu- tai nisäkäsvieraslajeihin.

1.2 Metsästyslaki

Pesukarhu, piisami, rämemajava ja supikoira kuuluvat metsästyslaissa säädettyihin riistaeläimiin, joiden pyydystämiseen ja tappamiseen sovelletaan metsästystä koskevia säännöksiä.

Euroopan unionin lainsäädännössä nämä lajit on määritelty unionin kannalta merkittäviksi haitallisiksi vieraslajeiksi². EU:n vieraslajiasetuksen mukaan jäsenvaltioiden käytössä on oltava tehokkaita hallintatoimenpiteitä laajalle levinneiden haitallisten vieraslajien hävittämiseksi tai niiden leviämisen estämiseksi. Tämän vuoksi pesukarhu, piisami, rämemajava ja supikoira ehdotetaan poistettaviksi metsästyslain mukaisista riistalajeista ja sen myötä metsästyslaissa säädettyjen pyyntirajoitusten piiristä.

Kultasakaali *Canis aureus* on euraasialainen keskikokoinen koiraeläin, jonka luontaiset levinneisyysalueet ovat Kaakkois- ja Keski-Euroopassa. Ilmasto- ja elinympäristömuutosten vuoksi kultasakaali on viime vuosikymmeninä levinnyt kohti Länsi- ja Pohjois-Eurooppaa. Kultasakaali voi tulokaslajina uhata alkuperäisiä lajeja kilpailemalla samoista resursseista, saalistamalla, levittämällä tauteja ja loisia sekä risteytymällä alkuperäisten lajien kanssa. Metsästyslakia ehdotetaan tämän vuoksi muutettavaksi siten, että kultasakaali lisättäisiin laissa säädettyihin riistaeläimiin ja että lajin kannansääntelyyn sovellettaisiin metsästystä koskevia säännöksiä.

2 Esityksen vaikutukset

Lakiehdotusten vaikutukset ympäristöön arvioidaan myönteisiksi. Ehdotettu vieraslajilain muutos tehostaa keinoja, joilla haitallisiksi määriteltyjen sekä muiden vieraslajilintujen ja -nisäkkäiden leviämistä voidaan estää. Ehdotus parantaa vieraslajiriskien hallintaa luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Kultasakaalin lisääminen metsästyslaissa säädettyihin riistalajeihin antaa mahdollisuuden säädellä lajin kantaa siinä tapauksessa, että laji ilmastonmuutoksen vaikutuksesta leviää tulokaslajina Suomeen. Sääntelyn avulla voidaan turvata Suomen alkuperäisen luonnon monimuotoisuutta ja tehostaa uhanalaisten lajien suojelua.

Kultasakaalia koskevalla sääntelyllä on kotitalouksille jossain määrin myönteisiä vaikutuksia, koska sääntelyn avulla voitaisiin ehkäistä lajista aiheutuvia vahinkoja kotieläimille.

Lakiehdotuksilla ei ole vaikutuksia elinkeinoihin.

² Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/1141, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2016, unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien luettelon hyväksymisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1143/2014 nojalla.

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/1263, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2017, täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2016/1141 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1143/2014 nojalla hyväksytyyn unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien luettelon saattamisesta ajan tasalle.

Lakiehdotuksilla ei ole vaikutuksia julkiseen talouteen eikä viranomaisten toimintaan.

3 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä.

Hallituksen esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot seuraavilta tahoilta:

Lausunnoissa...

Lausunnoista ja niiden huomioon ottamisesta on laadittu yhteenveto, joka on nähtävillä maa- ja metsätalousministeriön verkkosivuilla osoitteessa www.mmm.fi/vieraslajit/lausuntoyhteenveto.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta

16 §. *Ympäristöön päässeen lintu- tai nisäkäslajin pyydystäminen ja tappaminen.* Vieraslajilain 16 §:n 1 momentin mukaan haitallinen vieraslajilintu ja -nisäkäs voidaan pyydystää ja tappaa soveltaen, mitä rauhoittamattoman eläimen pyydystämisestä ja tappamisesta säädetään metsästyslain (615/1993) 48 §:n 1 ja 2 momentissa ja 49 §:n 1 momentissa. Mainitut säännökset koskevat muun muassa omistajan oikeutta pyydystää ja tappaa alueellaan esiintyvä rauhoittamaton eläin sekä eläimen pyydystämistä ja tappamista niin, ettei siitä aiheudu vaaraa muille.

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että haitallisen vieraslajilinnun ja -nisäkkään pyydystämiseen ja tappamiseen sovellettaisiin metsästyslain yksittäisten pykälien sijaan yleisesti, mitä metsästyslaissa ja sen nojalla säädetään rauhoittamattoman linnun ja nisäkkään pyydystämistä ja tappamisesta. Metsästyslain 7 luvussa säädetään oikeudesta pyydystää ja tappaa rauhoittamaton eläin, kielletyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmistä sekä mahdollisuudesta poiketa kielloista Suomen riistakeskuksen luvalla. Metsästysasetuksella on annettu tarkemmat säännökset rauhoittamattoman eläimen pyydystämisessä tai tappamisessa sallituista pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmistä sekä niiden käytöstä.

Pykälän 2 momentti säilyisi nykyisellään.

Pykälän voimassa olevan 3 momentin mukaan vieraslajilintujen ja -nisäkkäiden pyydystämiseen voidaan käyttää eräitä metsästyslaissa muutoin kiellettyjä pyyntivälineitä ja -menetelmiä. Ehdotetun 1 momentin vuoksi säännös poistettaisiin tarpeettomana.

Ehdotetun uuden 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää poikkeuksia metsästyslainsäädännön soveltamisesta vieraslajilintujen ja -nisäkkäiden pyydystämiseen. Poikkeuksista voitaisiin säätää, jos se olisi tarpeen lintu- tai nisäkäsvieraslajin leviämisen estämiseksi. Sääntelyn avulla voitaisiin sallia metsästyslainsäädäntöä tehokkaampien pyyntikeinojen käyttö joidenkin lintu- tai nisäkäsvieraslajien torjumiseksi. Toiseksi metsästyslain mukaisia pyyntikeinoja voitaisiin rajoittaa, jos se olisi tarpeen muun kuin pyynnin kohteena olevan eläinlajin tai sen elinympäristön suojelemiseksi. Sanottu peruste sisältyy EU:n vieraslajiasetuksen 19(3) artiklaan, jonka mukaan jäsenvaltioiden on haitallisten vieraslajien hallintatoimenpiteitä toteuttaessaan otettava asianmukaisesti huomioon erityisesti muut kuin torjunnan kohteena olevat lajit ja niiden elinympäristöt, vaarantamatta kuitenkaan hallintatoimenpiteiden tehokkuutta. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin lisäksi säätää poikkeuksesta, jos se olisi tarpeen metsästyslain tai sen nojalla annettujen säädösten noudattamisen valvomiseksi. Poikkeukset voisivat olla vieraslajikohtaisia tai koskea tiettyä pyyntimenetelmää.

1.2 Metsästyslaki

5 §. *Riistaeläimet ja rauhoittamattomat eläimet.* Metsästyslain 5 §:n 1 momentissa säädetään riistaeläimistä, joiden pyydystämiseen ja tappamiseen sovelletaan lain metsästystä koskevia säännöksiä kuten kestävän käytön periaatetta, metsästyksen luvanvaraisuutta, sallittujen pyyntikeinojen ja -menetelmien rajoituksia sekä lajikohtaisia rauhoitusaikoja.

Pykälän 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin riistaeläinnisäkkäisiin sisältyvät nykyisin pesukarhu, piisami, rämemajava ja supikoira. Euroopan unionin lainsäädännössä pesukarhu, piisami ja rämemajava on elokuussa 2016 ja supikoira elokuussa 2017 säädetty unionin kannalta merkittäviksi haitallisiksi vieraslajeiksi. EU:n vieraslajiasetuksen mukaan jäsenvaltioiden käytössä on oltava tehokkaita hallintatoimenpiteitä laajalle levinneiden haitallisten vieraslajien hävittämiseksi tai niiden leviämisen estämiseksi. Tämän vuoksi pesukarhu, piisami, rämemajava

ja supikoira ehdotetaan poistettaviksi metsästyslain mukaisista riistalajeista ja sen myötä metsästyslaissa säädettyjen pyyntirajoitusten piiristä.

Lain 5 §:ssä säädettyihin riistaeläimiin ehdotetaan lisättäväksi kultasakaali *Canis aureus*. Lajin luontainen levinneisyysalue on Kaakkois- ja Keski-Euroopassa, missä sen kanta on kasvanut nopeasti monilla alueilla. Lajia esiintyy nykyisin 15 EU-maan alueella. Kanta on vakiintunut Unkarissa, Bulgariassa, Sloveniassa, Kroatiassa ja Kreikassa, ja lisääntyviä pareja on Keski-Euroopassa useassa maassa. Baltian maihin ja Tanskaan kultasakaali on levinnyt 2010-luvulla.

Kultasakaali on tehokas lisääntyjä, joka saa keskimäärin 4-6 ja enimmillään jopa 12 pentua. Esimerkiksi Bulgariassa saaliiksi saatujen kultasakaalien määrä on lähes nelinkertaistunut vuoden 2002 noin 7 000 yksilöstä vuoden 2009 noin 27 000 yksilöön.

EU-maissa kultasakaali on esiintymisalueillaan pääsääntöisesti metsästettävä laji. Saksassa, Puolassa ja Italiassa laji on kuitenkin suojeltu.

Kultasakaali voi tulokaslajina uhata alkuperäisiä lajeja kilpailemalla samoista resursseista, saalistamalla, levittämällä tauteja ja loisia sekä risteytymällä näiden lajien kanssa.

Suomen alkuperäinen lajisto ei ole sopeutunut kultasakaalin tyyppisen keskikokoisen petoon, jonka saalistus poikkeaa laumakäyttäytymisen vuoksi ketun saalistuksesta ja saalislajiston osalta suden saalistuksesta. Kultasakaalitiheyden ollessa suuri lajin aiheuttama saalistuspaine voi nousta merkittäväksi erityisesti uhanalaisille linnuille EU:n lintudirektiivin mukaisilla erityisillä suojelualueilla ja muilla suojelluilla kohteilla. Kultasakaalin leviäminen lisää myös kotieläimille, erityisesti laiduntaville nuorille lampaille, vuohille ja naudoille aiheutuvaa riskiä.

Koiraeläimenä kultasakaali kykenee risteytymään sekä koiran että suden kanssa. Kultasakaalin säätelemätön leviäminen Suomeen loisi siten edellytykset uusille risteymätyypeille, mikä vaikeuttasi suden kannanhoitoa.

Tulokaslajina kultasakaalin kielteiset vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen näkyvät käytännössä vasta, kun sakaalikanta on kasvanut riittävän tiheäksi ja sen aiheuttama saalistuspaine alkaa vaikuttaa muuhun lajistoon populaatiotasolla. Kultasakaalin vakiinnuttua Suomen lajistoon sen kannansäätely olisi erittäin vaikeaa ja kallista. Myös kultasakaaleista aiheutuvien vahinkojen korvaaminen aiheuttaisi merkittäviä lisäkustannuksia luonnonsuojelualueilla ja kotieläintiloilla.

Riistalajina kultasakaalin pyydystämiseen ja tappamiseen sovellettaisiin metsästystä koskevia säännöksiä. Metsästysasetuksella voitaisiin säätää, että kultasakaalia koskisi myös metsästyslain 38 a § mukainen saalisilmoitusvelvollisuus, jonka avulla lajin leviämistä voitaisiin seurata. Riistalajina kultasakaalin metsästys voitaisiin toteuttaa koordinoitusti yhdessä ketun metsästyksen kanssa.

Kultasakaali kuuluu EU:n luontodirektiivin³ liitteessä V tarkoitettuihin yhteisön tärkeänä pitämiin lajeihin, joiden ottaminen luonnosta ja hyväksikäyttö voi vaatia säätelyä. Luontodirektiivin mukaan kultasakaalia voidaan metsästä, mutta lajin hyödyntäminen tai kannanhallinta ei direktiivin 14 artiklan mukaisesti saa olla ristiriidassa lajin suotuisan suojelutason kanssa.

Luontodirektiivin 14 artiklan mukaisista vaatimuksista voidaan poiketa direktiivin 16 artiklassa säädetyin perustein, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole ja jollei poikkeus haittaa lajin kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä sen luontaisella levinneisyysalueella. Poikkeamisen perusteena voi direktiivin 16 artiklan mukaan olla muun muassa luonnonvaraisen eläimistön suojeleminen.

Luontodirektiivin liitteeseen V sisältyvien riistalajien sekä ahman osalta direktiivin 16 artiklan mukainen säätely on pantu Suomessa täytäntöön metsästyslailla. Vastaava säätely laajennettaisiin koskemaan kultasakaalia jäljempänä lain 41 a §:n perusteluissa esitetyllä tavalla.

33 §. Pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät. Edellä lain 5 §:n muuttamiseksi esitetyin perustein pykälän 3 momentista poistettaisiin supikoira.

³ Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta.

34 a §. *Ravintohoukutin.* Edellä lain 5 §:n muuttamiseksi esitetyin perustein pykälän 2 momentista poistettaisiin supikoira.

37 a §. *Majavan pesän rauhoitus.* Edellä lain 5 §:n muuttamiseksi esitetyin perustein pykälästä ja sen otsikosta poistettaisiin piisami.

41 a §. *Edellytykset eräiden riistaeläinlajien poikkeusluvalle.* Lain 41 a §:n 1 ja 3 momentilla on pantu täytäntöön EU:n luontodirektiivin 16 artiklan säännökset direktiivin liitteiden IV a ja V eräiden lajien rauhoituksesta ja muusta suojelusta poikkeamiseksi. Edellä lain 5 §:n muuttamiseksi esitetyin perustein pykälän 1 momentin johtolauseeseen lisättäisiin kultasakaali.

Kultasakaali ei tällä hetkellä kuulu Suomen alkuperäiseen lajistoon. Ihmisen toiminta kuten ilmastonmuutokseen vaikuttaminen, elinympäristöjen pirstominen sekä ravintolähteiden tarjonta on mahdollistanut kultasakaalin leviämisen pohjoisemmaksi ja edistänyt sitä. Jos kultasakaali leviää Suomeen, sen kantaa on tarvittaessa perusteltua säädellä pykälän 1 momentissa säädettyin perustein erityisesti lajista luonnonvaraiselle eläimistölle aiheutuvien vahinkojen estämiseksi.

42 §. *Vierasperäisen riistaeläimen ja riistaeläinkannan maahantuonti ja luontoon laskeminen.* Edellä lain 5 §:n muuttamiseksi esitetyin perustein pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädettyistä vierasperäisistä riistaeläimistä poistettaisiin pesukarhu, piisami, rämemajava ja supikoira ja lajeihin lisättäisiin kultasakaali.

Kultasakaali sisältyy tällä hetkellä valtioneuvoston asetuksella 1725/2015 säädettyyn vieraslajeina pidettävien petoeläinten lajiryhmään. Laji on siten säädetty kansallisesti merkittäväksi haitalliseksi vieraslajiksi. Koska kultasakaalin luokittelun muuttuminen vieraslajista tulokaslajiksi on lähitulevaisuudessa mahdollista, kultasakaali on perusteltua poistaa jo tässä vaiheessa haitallisia vieraslajeja koskevan sääntelyn piiristä. Tämä tehtäisiin ottamalla laji metsästyslain 42 §:ssä tarkoitettuihin vierasperäisiin riistalajeihin, jolloin lajin maahantuonti ja ympäristöön päästäminen säilyisivät edelleen lähtökohtaisesti kiellettyinä.

2 Tarkemmat säännökset

Vieraslajilakiin ehdotetun muutoksen mukaan vieraslajilintujen ja -nisäkkäiden pyydystämiseen ja tappamiseen sovellettaisiin metsästyslain ja metsästysasetuksen säännöksiä rauhoittamattomista eläimistä. Säännökset koskevat muun muassa rautojen, loukkujen sekä jousi- ja ilma-aseen käyttämistä. Vieraslajilain mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin kuitenkin säätää poikkeuksia metsästyslainsäädännön soveltamisesta. Tämä voisi olla tarpeen joko metsästyslainsäädäntöä tehokkaampien pyyntikeinojen käyttöönottamiseksi tai toisaalta pyyntikeinojen rajoittamiseksi jonkin lajin osalta.

3 Voimaantulo

Ehdotettujen lakien on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun eduskunta on ne hyväksynyt.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Vieraslajilain 16 §:n ehdotetun muutoksen mukaan vieraslajilintujen ja -nisäkkäiden pyydystämiseen ja tappamiseen sovellettaisiin, mitä metsästyslailla ja sen nojalla säädetään rauhoittamattomista eläimistä. Ehdotukseen sisältyisi lisäksi asetuksenantovaltuus, jonka mukaan metsästyslainsäädännön soveltamisesta voitaisiin säätää poikkeuksia valtioneuvoston asetuksella. Poikkeussäännösten avulla voitaisiin tarvittaessa sekä tehostaa lintu- ja nisäkäsvieraslajien torjuntaa että tarvittaessa rajoittaa lajikohtaisesti metsästyslainsäädännön mukaisten pyyntikeinojen käyttöä.

Perustuslain 80 §:n mukaan valtioneuvosto voi antaa asetuksia laissa säädetyn valtuuden nojalla. Lailla on kuitenkin säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista. Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan asetuksen antamiseen ja lainsäädäntövallan delegoimiseen liittyvien valtuutusten tulee olla riittävän täsmällisiä ja tarkkarajaisia. Laista tulee käydä selvästi ilmi, mistä on tarkoitus säätää asetuksella.

Ehdotuksen mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää poikkeuksesta, jos se olisi tarpeen pykälässä tarkoitetun lintu- ja nisäkäslajin leviämisen estämiseksi, muun kuin pyydystämisen ja tappamisen kohteena olevan eläinlajin tai sen elinympäristön suojelemiseksi taikka metsästyslain tai sen nojalla annettujen säädösten noudattamisen valvomiseksi. Asetuksenantovaltuus olisi riittävän täsmällinen ja tarkkarajainen ohjaamaan valtioneuvoston asetusta, jolla poikkeuksista säädettäisiin.

Esitykseen sisältyvät lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksessä. Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain (1709/2015) 16 § seuraavasti:

16 §

Ympäristöön päässeen lintu- tai nisäkäslajin pyydystäminen ja tappaminen

Ympäristöön päässyt lintu- tai nisäkäslaji, joka on unionin luetteloon kuuluva tai kansallisesti merkityksellinen haitallinen vieraslaji, voidaan pyydystää ja tappaa soveltaen, mitä metsästyslaissa ja sen nojalla säädetään rauhoittamattoman linnun ja nisäkkään pyydystämisestä ja tappamisesta.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös muuhun vieraslajina pidettävään lintu- tai nisäkäslajiin, josta ei säädetä metsästyslaissa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksia tämän pykälän soveltamisesta, jos se on tarpeen 1 ja 2 momentissa tarkoitetun lintu- ja nisäkäslajin leviämisen estämiseksi, muun kuin pyydystämisen ja tappamisen kohteena olevan eläinlajin tai sen elinympäristön suojelemiseksi taikka metsästyslain tai sen nojalla annettujen säädösten noudattamisen valvomiseksi.

2.

Laki

metsästyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsästyslain (615/1993) 5 §:n 1 momentin 1 kohta, 33 §:n 3 momentti, 34 a §:n 2 momentti, 37 a § ja pykälän otsikko, 41 a §:n 1 momentin johtolause sekä 42 §:n 1 momentin 1 kohta,
sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 555/2018, 33 §:n 3 momentti laissa 422/2016, 34 a §:n 2 momentti laissa 504/2017, 37 a § ja pykälän otsikko laissa 206/2013, 41 a §:n 1 momentin johtolause laissa 159/2011 sekä 42 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1711/2015, seuraavasti:

5 §

Riistaeläimet ja rauhoittamattomat eläimet

Riistaeläimiä ovat:

1) villikani, metsäjänis, rusakko, orava, euroopanmajava, kanadanmajava, susi, kultasakaali, tarhattu naali, kettu, karhu, mäyrä, kärppä, hilleri, saukko, näätä, minkki, ahma, ilves, itämeren norppa, kirjohylje, halli, villisika, kuusipeura, saksanhirvi, japaninpeura, metsäkauris, hirvi, valkohäntäpeura, metsäpeura ja mufloni;

33 §

Pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetusta keinotekoisen valonlähteen käytön kiellosta voidaan kuitenkin poiketa käyttämällä kiinteää keinovaloa villisian metsästyksessä ruokintapaikalla.

34 a §

Ravintohoukutin

Edellä 1 momentin nojalla säädettävä kiello ei kuitenkaan voi koskea pyyntivälineenä käytetyn loukun tai rautojen suojuksen sisällä käytettäviä syöttejä ketun, mäyrän, hillerin, nädän ja minkin metsästyksessä.

37 a §

Majavan pesän rauhoitus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin euroopanmajavan ja kanadanmajavan pesän ja siihen liittyvän rakennelman rauhoituksesta ja rauhoituksesta poikkeamisesta.

41 a §

Edellytykset eräiden riistaeläinlajien poikkeusluvalla

Jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella, 41 §:ssä tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää ahman, suden, karhun, saukon, ilveksen, kultasakaalin, euroopanmajavan, hallin, kirjohylkeen, itämeren norpan, hillerin, näädän ja metsäjäniksen pyydystämiseen tai tappamiseen:

42 §

Vierasperäisen riistaeläimen ja riistaeläinkannan maahantuonti ja luontoon laskeminen

Tässä pykälässä tarkoitetaan:

1) vierasperäisellä riistaeläimellä villikania, kanadanmajavaa, kultasakaalia, tarhattua naalia, minkkiä, kuusipeuraa, saksanhirveä, japaninpeuraa, valkohäntäpeuraa ja muflonia sekä kanadanhanhea ja fasaania;

1.

Laki

vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain (1709/2015) 16 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

16 §

16 §

Ympäristöön päässeen lintu- tai nisäkäslajin pyydystäminen ja tappaminen

Ympäristöön päässeen lintu- tai nisäkäslajin pyydystäminen ja tappaminen

Ympäristöön päässyt lintu- tai nisäkäslaji, joka on unionin luetteloon kuuluva tai kansallisesti merkityksellinen haitallinen vieraslaji, voidaan pyydystää ja tappaa soveltaen, mitä rauhoittamattoman eläimen pyydystämisestä ja tappamisesta säädetään metsästyslain 48 §:n 1 ja 2 momentissa ja 49 §:n 1 momentissa.

Ympäristöön päässyt lintu- tai nisäkäslaji, joka on unionin luetteloon kuuluva tai kansallisesti merkityksellinen haitallinen vieraslaji, voidaan pyydystää ja tappaa soveltaen, mitä *metsästyslaissa ja sen nojalla säädetään rauhoittamattoman linnun ja nisäkkään pyydystämisestä ja tappamisesta.*

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös muuhun vieraslajina pidettävään lintu- tai nisäkäslajiin, josta ei säädetä metsästyslaissa.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös muuhun vieraslajina pidettävään lintu- tai nisäkäslajiin, josta ei säädetä metsästyslaissa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun lintu- ja nisäkäslajin pyydystämisessä käytettäviin pyyntivälineisiin ja pyyntimenetelmiin sovelletaan metsästyslain 33 §:ää lukuun ottamatta mainitun pykälän 1 momentin 5 ja 15 kohtaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksia tämän pykälän soveltamisesta, jos se on tarpeen 1 ja 2 momentissa tarkoitetun lintu- ja nisäkäslajin leviämisen estämiseksi, muun kuin pyydystämisen ja tappamisen kohteena olevan eläinlajin tai sen elinympäristön suojelemiseksi taikka metsästyslain tai sen nojalla annettujen säädösten noudattamisen valvomiseksi.

2.

Laki

metsästyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
 muutetaan metsästyslain (615/1993) 5 §:n 1 momentin 1 kohta, 33 §:n 3 momentti, 34 a §:n 2 momentti, 37 a § ja pykälän otsikko, 41 a §:n 1 momentin johtolause sekä 42 §:n 1 momentin 1 kohta,
 sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 555/2018, 33 §:n 3 momentti laissa 422/2016, 34 a §:n 2 momentti laissa 504/2017, 37 a § ja pykälän otsikko laissa 206/2013, 41 a §:n 1 momentin johtolause laissa 159/2011 sekä 42 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 1711/2015, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

5 §

Riistaeläimet ja rauhoittamattomat eläimet

Riistaeläimet ja rauhoittamattomat eläimet

Riistaeläimiä ovat:

1) villikani, metsäjänis, rusakko, orava, euroopanmajava, kanadanmajava, *piisami*, *rämämajava*, susi, tarhattu naali, kettu, *supikoira*, karhu, *pesukarhu*, mäyrä, kärppä, hilleri, saukko, näätä, minkki, ahma, ilves, itämeren norppa, kirjohylje, halli, villisika, kuusipeura, saksanhirvi, japaninpeura, metsäkauris, hirvi, valkohäntäpeura, metsäpeura ja mufloni;

Riistaeläimiä ovat:

1) villikani, metsäjänis, rusakko, orava, euroopanmajava, kanadanmajava, susi, *kultasakaali*, tarhattu naali, kettu, karhu, mäyrä, kärppä, hilleri, saukko, näätä, minkki, ahma, ilves, itämeren norppa, kirjohylje, halli, villisika, kuusipeura, saksanhirvi, japaninpeura, metsäkauris, hirvi, valkohäntäpeura, metsäpeura ja mufloni;

33 §

33 §

Pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät

Pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu keinotekoisien valonlähteen käytön kiellosta voidaan kuitenkin poiketa käyttämällä kiinteää keinovaloa villisian ja *supikoiran* metsästyksessä *villisian* ruokintapaikalla.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu keinotekoisien valonlähteen käytön kiellosta voidaan kuitenkin poiketa käyttämällä kiinteää keinovaloa villisian metsästyksessä ruokintapaikalla.

34 a §

34 a §

Ravintohoukutin

Ravintohoukutin

Voimassa oleva laki

Edellä 1 momentin nojalla säädetty kielto ei kuitenkaan voi koskea pyyntivälineenä käytetyn loukun tai rautojen suojuksen sisällä käytettäviä syöttejä ketun, mäyrän, hillerin, näädän, *supikoiran* ja minkin metsästyksessä.

37 a §

Majavan ja piisamin pesän rauhoitus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin euroopanmajavan, kanadanmajavan ja piisamin pesän ja siihen liittyvän rakennelman rauhoituksesta ja rauhoituksesta poikkeamisesta.

41 a §

Edellytykset eräiden riistaeläinlajien poikkeusluvalla

Jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella, 41 §:ssä tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää ahman, suden, karhun, saukon, ilveksen, euroopanmajavan, hallin, kirjohylkeen, itämeren norpan, hillerin, näädän ja metsäjäniksen pyydystämiseen tai tappamiseen:

42 §

Vierasperäisen riistaeläimen ja riistaeläinkannan maahantuonti ja luontoon laskeminen

Tässä pykälässä tarkoitetaan:

1) vierasperäisellä riistaeläimellä villikania, kanadanmajavaa, *piisamia*, *rämemajavaa*, tarhattua naalia, *supikoiraa*, *pesukarhua*, minkkiä, kuusipeuraa, saksanhirveä, japaninpeuraa, valkohäntäpeuraa ja muflonia sekä kanadanhanhea ja fasaania;

Ehdotus

Edellä 1 momentin nojalla säädetty kielto ei kuitenkaan voi koskea pyyntivälineenä käytetyn loukun tai rautojen suojuksen sisällä käytettäviä syöttejä ketun, mäyrän, hillerin, näädän ja minkin metsästyksessä.

37 a §

Majavan pesän rauhoitus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin euroopanmajavan ja kanadanmajavan pesän ja siihen liittyvän rakennelman rauhoituksesta ja rauhoituksesta poikkeamisesta.

41 a §

Edellytykset eräiden riistaeläinlajien poikkeusluvalla

Jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä lajin luontaisella levinneisyysalueella, 41 §:ssä tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää ahman, suden, karhun, saukon, ilveksen, *kultasakaalin*, euroopanmajavan, hallin, kirjohylkeen, itämeren norpan, hillerin, näädän ja metsäjäniksen pyydystämiseen tai tappamiseen:

42 §

Vierasperäisen riistaeläimen ja riistaeläinkannan maahantuonti ja luontoon laskeminen

Tässä pykälässä tarkoitetaan:

1) vierasperäisellä riistaeläimellä villikania, kanadanmajavaa, *kultasakaalia*, tarhattua naalia, minkkiä, kuusipeuraa, saksanhirveä, japaninpeuraa, valkohäntäpeuraa ja muflonia sekä kanadanhanhea ja fasaania;